

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)**

11 päivänä heinäkuuta 2002 *

Asiassa T-205/99,

**Hyper Srl, kotipaikka Limena (Italia), edustajinaan asianajajat D. Ehle ja D. Ehle,
prosessiosoite Luxemburgissa,**

kantajana,

vastaan

**Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään J.-C. Schieferer, avustajanaan
asianajaja M. Nuñez-Müller, prosessiosoite Luxemburgissa,**

vastaajana,

jossa kantaja vaatii kumottavaksi 5.2.1999 tehtyä komission päätöstä REM 14/98, jossa todetaan, että kantajan tuontitullien peruuttaminen Intiasta peräisin olevien televisioiden osalta ei ole perusteltua,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Jaeger sekä tuomarit
K. Lenaerts ja J. Azizi,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.3.2002 pidetyssä suullisessa
käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Yleistä

1. Asiaa koskevat oikeussäännöt

Tullien peruuttamista koskevat säännökset

- 1 Tässä tapauksessa sovellettavat tullien peruuttamisen edellytykset on esitetty
tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta

1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 (EYVL L 175, s. 1) 1 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna 7.10.1986 annetun neuvoston asetuksen N:o 3069/86 (EYVL L 286, s. 1) 1 artiklan 6 kohdalla. Tässä artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tuontitullit voidaan — — peruuttaa — — erityistilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen menetelleen vilpillisesti tai olleen ilmeisen huolimaton.” *

- 2 Asetuksen N:o 1430/79 4 a, 6 a, 11 a ja 13 artiklan soveltamissääntöjen vahvistamisesta 12 päivänä joulukuuta 1986 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3799/86 (EYVL L 352, s. 19) 4 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetään, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitettuna erityistilanteena ei ole pidettävä sitä, että ”tullietuuskohtelun myöntämiseksi vapaaseen liikkeeseen ilmoitetuille tavaroille on esitetty asiakirjoja, jotka myöhemmin todetaan vääriksi, väärennetyiksi tai kyseisen tullietuuskohtelun myöntämiseen kelpaamattomiksi, vaikka ne olisikin esitetty vilpittömässä mielessä”. **
- 3 Tässä tapauksessa sovellettavien, tullien peruuttamista koskevien menettelysäännösten osalta on viitattava yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1) 235—239 artiklaan sekä tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1) 878—909 artiklaan.
- 4 Näistä säännöksistä ilmenee, että tullien peruuttamista koskeva hallinnollinen menettely käsittää kaksi vaihetta. Maksuvelvollisen on ensin jätettävä peruutushakemus ”tileihin kirjaamisen suorittaneeseen tullitoimipaikkaan” eli toimi-

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

** Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

paikkaan, jossa ne tuonti- tai vientitullit, joiden palauttamista tai peruuttamista haetaan, on kirjattu tileihin, joka toimittaa hakemuksen ”päättöksen tekeväälle viranomaiselle” eli sille kansalliselle viranomaiselle, jolla on toimivalta ratkaista hakemus (asetuksen N:o 2454/93 879 artikla). Mikäli tämä viranomainen katsoo, ettei peruutusta ole myönnettävä, se voi säännösten mukaan tehdä tätä tarkoittavan päätöksen alistamatta hakemusta komissiolle. Jos sitä vastoin tämä viranomainen ei voi asetuksen N:o 2454/93 899 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden — joissa määritellään lukuisia tilanteita, joissa peruutus voidaan tai ei voida tehdä — perusteella tehdä päätöstä, ja ”jos hakemukseen on liitetty todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä [huolimattomuutta]* osoittavista olosuhteista”, jäsenvaltion, jonka mainitusta viranomaisesta on kyse, on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi (asetuksen N:o 2454/93 905 artiklan 1 kohta). Komissiolle lähetettyjen asiakirjojen on sisällettävä kaikki käsiteltävänä olevan tapauksen täydelliseksi tutkimiseksi tarvittavat tiedot sekä peruutuksen hakijan allekirjoittama vakuutus siitä, että ”tämä on voinut tutustua asiakirjoihin, ja josta ilmenee joko, että tällä ei ole mitään lisättävää, tai kaikki tämän tärkeiksi katsomat seikat, jotka on lisättävä asiakirjoihin” (saman asetuksen 905 artiklan 2 kohta). Tapausta tullikomiteassa tutkimaan kokoontuneista kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa asiantuntijaryhmää kuultuaan komissio ”tekee päätöksen, jolla vahvistetaan joko se, että tutkittu erityistilanne oikeuttaa — — peruutuksen myöntämiseen tai että se ei oikeuta siihen” (saman asetuksen 907 artiklan ensimmäinen kohta). Päätös on tehtävä yhdeksässä kuukaudessa päivästä, jona komissio on vastaanottanut jäsenvaltion lähettämät asiakirjat (saman asetuksen 907 artiklan toinen kohta) ja se on viipymättä annettava tiedoksi asianomaiselle jäsenvaltiolle (saman asetuksen 908 artiklan 1 kohta). Päätöksen tekevä tulliviranomainen tekee ratkaisunsa sille esitetyn peruutushakemuksen osalta komission päätöksen perusteella (saman asetuksen 908 artiklan 2 kohta).

- 5 Lisäksi on huomattava, että asetuksen N:o 2454/93 muuttamisesta 29 päivänä heinäkuuta 1998 annetun komission asetuksen N:o 1677/98 (EYVL L 212, s. 18) 6.8.1998 tapahtuneen voimaantulon johdosta ensin mainittuun asetukseen lisättiin uusi 906 a artikla, jossa säädetään seuraavaa:

”Kun komissio aikoo tehdä palautuksen tai peruutuksen hakijan kannalta kielteisen päätöksen, se antaa tälle milloin tahansa 906 ja 907 artiklassa säädetyn

* Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on epätarkka.

menettelyn aikana kirjallisesti tiedoksi väitteensä ja kaikki asiakirjat, joihin se kyseiset väitteensä perustaa. Palautuksen tai peruutuksen hakijan on esitettävä kantansa kirjallisesti yhden kuukauden määräajassa siitä kun väitteet lähetettiin. Jos palautuksen tai peruutuksen hakija ei esitä kantaansa kyseisessä määräajassa, hänen katsotaan luopuneen oikeudestaan ilmaista kantansa.”

Intiasta peräisin oleviin tuotteisiin sovellettava yleisten tullietuuksien järjestelmä

- 6 Yleisten tullietuuksien soveltamisesta vuonna 1991 eräisiin kehitysmaista peräisin oleviin teollisuustuotteisiin 20 päivänä joulukuuta 1990 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3831/90 (EYVL L 370, s. 1) annetaan yleisiä tullietuuksia muun muassa kehitysmaista peräisin oleville teollisille jalosteille ja puolijalosteille.
- 7 Asetuksen N:o 3831/90 1 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisen tullitariffin mukaiset tullit suspendoidaan 1.1. ja 31.12.1991 väliseltä ajalta asetuksessa tarkoitettujen tuotteiden osalta (jäljempänä etuusjärjestely). Toimenpidettä jatkettiin 1.1. ja 31.12.1992 väliseksi ajaksi 3.12.1991 annetulla neuvoston asetuksella N:o 3587/91 (EYVL L 341, s. 1).
- 8 Asetuksella N:o 3831/90 käyttöön otetusta tullietuusjärjestelmästä hyötyviin maihin kuuluu muun muassa Intian tasavalta (1 artiklan 2 kohdan toinen luetelmakohta liitteen III yhteydessä). Järjestelmässä tarkoitettujen tuotteiden luettelossa mainitaan tullinimikkeeseen 8528 kuuluvat väritelevisiot (1 artiklan 1 kohta liitteen I yhteydessä).

- 9 Tavaroiden alkuperän ja sitä kautta tullietuusjärjestelystä hyötymisen mahdollisuuden määrittämiseksi asetuksen N:o 3831/90 1 artiklan 4 kohdassa viitataan sääntöihin, jotka on määritelty alkuperätuotteiden käsitteen määrittämistä Euroopan talousyhteisön eräille kehitysmaista peräisin oleville tuotteille myöntämien tullietuuksien soveltamista varten 4 päivänä maaliskuuta 1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 693/88 (EYVL L 77, s. 1).

Tuotteiden alkuperän määrittämistä koskevat säännöt

- 10 Asetuksen N:o 693/88 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

” — — tullietuuksia saavan maan alkuperätuotteina pidetään — —

a) tuotteita, jotka on kokonaisuudessaan saatu tästä maasta;

b) tuotteita, jotka on saatu tästä maasta ja joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a kohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos näitä tuotteita on riittävästi työstetty tai jalostettu — — ”.*

- 11 Erityisesti tullinimikkeeseen 8528 kuuluvien väritelevisioiden osalta asetuksen N:o 693/88 3 artiklan 3 kohdasta ja liitteestä III seuraa yhdessä tarkasteltuna, että jos näiden tuotteiden valmistuksessa on käytetty aineita, jotka eivät saa

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

tullietuuksia, näiden tuotteiden voidaan katsoa olevan riittävästi työstettyjä tai jalostettuja, mikäli kaikkien muuta alkuperää olevien aineiden kokonaisarvo ei ylitä 40:tä prosenttia tuotteen tehdashinnasta.

- 12 Asetuksessa N:o 693/88 tarkoitettuja alkuperätuotteita saa pääsääntöisesti tuoda yhteisöön tullietuuksin esittämällä alkuperätodistus lomakkeella A. Tämän todistuksen antaa joko tulliviranomainen tai muu vientimaan hallintoviranomainen ”sillä varauksella, että mainittu maa — — avustaa yhteisöä sallimalla jäsenvaltioiden tulliviranomaisten tutkia asiakirjan aitouden tai kyseisten tuotteiden todellista alkuperää koskevien tietojen paikkansapitävyyden” (asetuksen N:o 693/88 7 artiklan 1 kohta). Se on esitettävä tuontijäsenvaltion tulliviranomaisille (saman asetuksen 9 artikla).

- 13 Koska alkuperätodistus oikeuttaa tullietuuksia koskevien säännösten soveltamiseen, vientimaan toimivaltaisten tulliviranomaisten on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin tuotteiden alkuperän tutkimiseksi ja todistuksessa olevien muiden mainintojen tarkastamiseksi (asetuksen N:o 693/88 19 artikla). Tässä tarkoituksessa näillä viranomaisilla on oikeus vaatia todisteita ja ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin katsomiinsa tarkastustoimiin (saman asetuksen 20 artiklan 5 kohta).

- 14 Todistuksen jälkikäteistarkastus suoritetaan aina, kun toimivaltaiset tulliviranomaiset yhteisössä epäilevät perustellusti alkuperätodistuksen aitoutta tai asianomaisten tuotteiden todellista alkuperää koskevien tietojen paikkansapitävyyttä (asetuksen N:o 693/88 13 artiklan 1 kohta). Tällöin tulliviranomaiset palauttavat todistuksen vientimaan toimivaltaiselle hallintoviranomaiselle ilmoittaen mahdollisista aineellisista tai muodollisista perusteista, jotka niiden mielestä oikeuttavat tällaiseen tarkastukseen (saman asetuksen 13 artiklan 2 kohta).

- 15 Kun jälkikäteistarkastusta koskeva pyyntö on esitetty, tarkastus on suoritettava ja sen tulokset annettava tiedoksi tulliviranomaisille yhteisössä kuuden kauden kuluessa. Näiden tulosten perusteella voidaan määrittää, onko kiistanalainen alkuperätodistus sovellettavissa todella vietyihin tuotteisiin, ja voivatko nämä todella antaa aiheen tullietuuksia koskevien säännösten soveltamiseen (asetuksen N:o 693/88 27 artiklan 1 kohta).

2. Tosiseikasto ja asian käsittely

Riidanalaiset tuonnit

- 16 Kantaja on Italian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Limena (Italia). Yhtiö toi kaksi 700 väritelevision — jotka kuuluivat tullinimikkeeseen 8528 ja olivat peräisin Intiasta — erää (jäljempänä riidanalaiset tuonnit). Weston Elektroniks -niminen yhtiö (jäljempänä viejä), jonka kotipaikka oli New Delhi (Intia), oli valmistanut, myynyt ja vienyt televisiot.
- 17 Televisioiden intialainen alkuperä osoitettiin kahdella alkuperätodistuksella, joiden viitenumerot olivat 4371009 ja 4649001 ja jotka Intian viranomaiset olivat viejän pyynnöstä antaneet touko- ja syyskuussa 1992 (jäljempänä riidanalaiset todistukset).
- 18 Elo- ja lokakuussa 1992 televisiot saatettiin vapaaseen liikkeeseen Italiassa Padovan tullikamarin luvalla, joka oli tullit tileihin kirjannut toimipaikka, joka riidanalaisien todistusten perusteella myönsi asetuksessa N:o 3831/90 säädetyt tullietuudet.

*Riidanalaisten todistusten peruuttaminen ja Italian tulliviranomaisten kanto-
päätös*

- 19 Intian Brysselissä sijaitseva suurlähetystö ilmoitti kirjeessään 9.9.1994 vastaajalle, että Intian hallintoviranomaiset olivat peruuttaneet joitakin alkuperätodistuksia, mukaan lukien riidanalaiset todistukset.
- 20 Kun vastaaja oli kertonut tästä peruuttamisesta Italian tulliviranomaisille, nämä osoittivat 8.3.1995 kantajalle 33 101 795 Italian liiran (ITL) suuruisen tullien jälkikantaa koskevan päätöksen.

Hallintomenettely Italian ja yhteisön viranomaisissa

- 21 Kantaja teki 20.9.1996 Padovan tullikamarille tämän vaatimia tulleja koskevan peruutushakemuksen.
- 22 Hakemus siirrettiin Italian valtiovarainministeriölle, joka oli päätösvaltainen tulliviranomainen. Tämä katsoi peruutuksen edellytysten täyttyvän tapauksessa ja lähetti asiakirjat kirjeessään 22.4.1998 vastaajalle asetuksen N:o 2454/93 905 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- 23 On syytä huomata, että ennen peruutushakemuksen lähettämistä vastaajalle kantaja oli kirjeessään 10.12.1997 ilmoittanut Italian viranomaisille, että sillä ei ollut huomautettavaa peruutushakemuksen osalta ja että Italian viranomaisten laatima asiakirja-aineisto oli täydellinen.
- 24 Italian valtiovarainministeriön siirrettyä peruutushakemuksen vastaaja tutki tapauksen asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan sekä asetuksen N:o 2454/93 905 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden kannalta.
- 25 Vastaaja ilmoitti kirjeellään 29.7.1998 kantajalle aikeestaan olla hyväksymättä peruutushakemusta sen vuoksi, että se ei ollut varma siitä, että kyseessä oli asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityistilanne. Ennen lopullisen päätöksen tekemistä vastaaja kuitenkin pyysi kantajaa esittämään mahdolliset huomautuksensa sille kuukauden määräajassa.
- 26 Elokuun 25 päivänä 1998 päivättyssä kirjeessään, joka oli vastaus komission kirjeeseen, kantaja otti kantaa niihin seikkoihin, jotka vastaajan mukaan estivät tullien peruuttamisen.
- 27 Huomautukset saatuaan vastaaja ennen lopullisen päätöksen tekemistä kuuli tullikomiteassa kokoontuneiden kaikkien jäsenvaltioiden edustajista muodostuvaa asiantuntijaryhmää, kuten asetuksen N:o 2454/93 907 artiklan 1 kohdassa säädetään. Ryhmä tutki asian kokouksessaan 16.10.1998.

- 28 Lopulta vastaaja 5.2.1999 tekemällään päätöksellä REM 14/98 (jäljempänä riidanalainen päätös) hylkäsi Italian valtiovarainministeriön lähettämän peruutushakemuksen. Päätös annettiin tiedoksi kantajalle 9.7.1999.

Oikeudenkäyntimenettely

- 29 Kantaja nosti esillä olevan riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan kanteen 13.9.1999 päivätyllä kirjelmällä, joka saapui ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 15.9.1999.
- 30 Kolmannen jaoston puheenjohtajan 13.9.2000 antamalla määräyksellä asian käsittelyä lykättiin yhdistetyissä asioissa T-186/97, T-187/97, T-190/97—T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97—T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ja T-147/99, Kaufring AG ym. vastaan komissio, annettavan tuomion julistamiseen saakka. Kyseinen tuomio, jossa kaikki kumottavaksi vaaditut päätökset kumottiin kaikissa asioissa, julistettiin 10.5.2001 (Kok. 2001, s. II-1337; jäljempänä turkkilaisten televisioiden tapauksessa annettu tuomio).
- 31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kehotti 31.7.2001 päivätyssä kirjeessään komissiota esittämään kantansa esillä olevaa asiaa koskevan oikeudenkäynnin jatkon suhteen turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetun tuomion valossa.

- 32 Komissio ilmoitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kirjeessään 13.9.2001, että sen mielestä turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetulla tuomiolla ei ollut erityistä vaikutusta esillä olevaan oikeudenkäyntiin, koska tapauksen tosiseikat ja menettelykulut eivät vastanneet toisiaan.
- 33 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja esittää asianosaisille joitakin kirjallisia kysymyksiä. Lisäksi kantajan laatiman kirjelmän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi vastaajaa esittämään joitakin asiakirjoja, muun muassa Intiassa tehtyjä tutkimuksia koskevia raportteja, vastaajan ja Intian viranomaisten välisen kirjeenvaihdon sekä Italian viranomaisten lähettämän asiakirja-aineiston, johon riidanalainen päätös perustui. Asianosaiset vastasivat kysymyksiin ja pyyntöihin asetetussa määräajassa.
- 34 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin kuultiin 6.3.2002 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

- 35 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

36 Vastaaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

1. Tiivistelmä kanneperusteista

37 Kumoamiskanteensa tueksi kantaja vetoaa yhtäältä puolustautumisoikeuksien loukkaamiseen ja toisaalta asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan rikkomiseen.

38 Kirjelmässään kantaja väitti myös, että riidanalainen päätös oli tuonti- tai vientitullien maksamisveloitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitulauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan vastainen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksen johdosta kantaja kuitenkin vahvisti luopuvansa tästä kanneperusteesta.

2. Puolustautumisoikeuksien loukkaamista koskeva kanneperuste

Asianosaisten lausumat

- 39 Kantajan mukaan puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta ei ole noudatettu hallintomenettelyssä. Tämä kanneperuste jakautuu kahteen osaan.
- 40 Ensimmäisessä osassa kantaja väittää vastaajan loukanneen puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta, kun tämä ei toimittanut kantajalle kaikkia asiakirjoja, joihin riidanalainen päätös perustuu.
- 41 Kantaja toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseinen periaate edellyttää, että henkilö, jolle vastainen päätös saatetaan tehdä, voi tehokkaasti ilmaista kantansa ainakin niistä seikoista, joista komissio päätöstä tehdessään katsoo asianomaisen olevan vastuussa (asia T-42/96, Eyckeler & Malt v. komissio, tuomio 19.2.1998, Kok. 1998, s. II-401, 78 kohta). Kantaja korostaa niin ikään, että asetuksen N:o 2454/93 906 a artikla heijastelee tätä periaatetta, koska sen mukaan komissio on aikoessaan hylätä peruuttamishakemuksen velvollinen ilmoittamaan hylkäysperusteistaan kirjallisesti asianomaiselle sekä toimittamaan kaikki asiakirjat, joihin nämä perusteet nojautuvat. Komission on siis annettava asianomaisen ottaa kantaa näihin seikkoihin.
- 42 Kantajan mukaan periaatetta ja 906 a artiklaa ei ole noudatettu esillä olevassa asiassa, koska kantajan ei hallintomenettelyssä annettu tutustua kaikkiin niihin

asiakirjoihin, joihin vastaaja nojautui riidanalaisessa päätöksessä. Kantaja nimittäin huomauttaa, ettei sen annettu tutustua Intian viranomaisten ilmoitukseen, jotka koskivat riidanalaisien todistusten peruuttamista ja joista ilmenivät peruuttamisen syyt sekä viejän kanta tältä osin. Samoin kantaja väittää, ettei se saanut tutustua komission yksiköiden kertomuksiin Intiasta peräisin olevien väritelevisioiden tuonnin osalta eikä vastaajan ja Intian viranomaisten mahdollisiin yhteisiin toteamuksiin kyseisten tavaroiden alkuperän osalta. Kantaja muistuttaa myös, ettei mitään näistä asiakirjoista toimitettu sille liitteenä vastaajan 29.7.1998 päivätyssä kirjeessä, jossa oli vain lyhyt yhteenveto asiasta ja hyvin yleisluonteisia huomioita väitetyistä Intian viranomaisten tutkimuksista ja toteamuksista. Kantaja huomauttaa lisäksi, että Intian suurlähettilään 9.9.1994 päivätty kirje, jossa kerrottiin vastaajalle riidanalaisien päätösten peruuttamisesta, lähetettiin kantajalle vain vastauskirjelmän liitteenä.

43 Tältä osin kantaja kiistää vastaajan väitteet siitä, että puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta on noudatettu tässä tapauksessa, koska kantaja ilmoitti 10.12.1997 saaneensa tiedon Italian viranomaisten asiakirja-aineistosta ja ettei sillä ollut mitään lisättävää siihen. Kantaja toteaa, että vaikka ilmoituksesta ilmeneekin, että se oli saanut tutustua aineistoon, se ei kuitenkaan ollut saanut tutustua muihin asiakirjoihin, joita näillä viranomaisilla oli, kuten vastaajan kanssa käytyyn kirjeenvaihtoon ja Intian hallituksen kirjeeseen, joka koski riidanalaisien todistusten peruuttamista. Kantaja kiistää niin ikään vastaajan väitteen, jonka mukaan tämä ei ollut lisännyt mitään Italian viranomaisten lähettämään aineistoon.

44 Kanneperusteen toisessa osassa vastaajan väitetään loukanneen kantajan puolustautumisoikeuksia, koska tämän ei ole annettu tutustua koko asiakirja-aineistoon Intiasta peräisin olevien väritelevisioiden tuonnin osalta. Kantaja toteaa, että vaikka vastaaja onkin moitittavasti jättänyt säättämättä tästä menettelyllisestä takeesta asetuksen N:o 2454/93 906 a artiklassa, oikeus tutustua asiakirjoihin on nimenomaisesti tunnustettu oikeuskäytännössä.

- 45 Kantaja viittaa tältä osin edellä 41 kohdassa mainittuun asiassa Eyckeler & Malt vastaan komissio annettuun tuomioon (78—80 kohta), josta seuraa, että tiedon saamista asiakirjasta koskeva oikeus on menettelyyn liittyvä tae, jonka tarkoituksena on suojata kuulluksi tulemisen oikeutta, ja että sitä on noudatettava erityisesti silloin, kun kantaja arvostelee komissiota vakavista laiminlyönneistä. Kantajan mukaan tuomiosta ilmenee myös, että komission on pyynnöstä annettava tieto kaikista hallinnollisista asiakirjoista, jotka eivät ole luottamuksellisia ja jotka koskevat kumottavaksi vaadittua päätöstä, ja että komissiolla ei ole oikeutta etukäteen valikoida näitä, sillä on mahdollista, että komission epäolennaisiksi arvioimilla asiakirjoilla on merkitystä peruutuksen hakijalle (em. asia Eyckeler & Malt v. komissio, tuomion 81 kohta; ks. myös kilpailuasoiden osalta yhdistetyt asiat T-25/95, T-26/95, T-30/95—T-32/95, T-34/95—T-39/95, T-42/95—T-46/95, T-48/95, T-50/95—T-65/95, T-68/95—T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95, Cimenteries ym. v. komissio, tuomio 15.3.2000, Kok. 2000, s. II-491). Kantaja huomauttaa lisäksi, että — kuten turkkilaisten televisioiden tapauksen asiakirjoihin tutustumisesta ilmenee — oikeus tutustua asiakirjoihin ei rajoitu vain muihin kuin luottamuksellisiin asiakirjoihin, vaan koskee myös luottamuksellisia asiakirjoja.
- 46 Kantaja toteaa kuitenkin, että tässä tapauksessa sen ei annettu tutustua vastaajan asiakirjoihin, vaikka se oli vedonnut vastaajan vakaviin laiminlyönnteihin. Kantaja katsoo niin ikään, että vastaajan olisi pitänyt omasta aloitteestaan ja ilman kantajan nimenomaista pyyntöä antaa mahdollisuus tällaiseen tutustumiseen kuulemismenettelyssä.
- 47 Istunnossa kantaja korosti lisäksi, että sen mielestä vastaajan laatimien tutkintakertomusten toimittamatta jättäminen oli vastoin komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 (EYVL L 292, s. 2) 8 artiklan 3 kohtaa sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten

ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi 13 päivänä maaliskuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 (EYVL L 82, s. 1) 12, 20 ja 21 artiklaa, koska näistä säännöksistä seuraa, että tällaisiin kertomuksiin voidaan vedota todistusaineistona hallinto- ja oikeudenkäyntimenettelyissä.

- 48 Vastaja kiistää loukanneensa kantajan puolustautumisoikeuksia hallintomenettelyssä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

Alustavat huomautukset

- 49 Jo vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ottaen huomioon sen harkintavallan, joka komissiolla on, kun se tekee päätöksen asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa säädetyn yleisen kohtuullisuuslausekkeen perusteella, kuulluksi tulemista koskevan oikeuden noudattaminen on sitäkin tärkeämpää menettelyssä, joka koskee tuontitullien peruuttamista tai palauttamista (turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetun tuomion 152 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö), kun komissio asetuksen N:o 2454/93 905 artiklassa sille annetun yksinomaisen toimivallan puitteissa aikoo poiketa kansallisen viranomaisen kannasta asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa säädettyjen edellytysten täyttymisen suhteen (asia T-346/94, France-aviation v. komissio, tuomio 9.11.1995, Kok. 1995, s. II-2841, 36 kohta).
- 50 Puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate edellyttää, että henkilö, jolle vastainen päätös saatetaan tehdä, voi tehokkaasti ilmaista kantansa ainakin niistä

seikoista, joista komissio päätöstä tehdessään katsoo asianomaisen olevan vastuussa (ks. vastaavasti asia C-135/92, Fiskano v. komissio, tuomio 29.6.1994, Kok. 1994, s. I-2885, 40 kohta ja asia C-32/95 P, komissio v. Lisrestal ym., tuomio 24.10.1996, Kok. 1996, s. I-5373, 21 kohta).

- 51 Puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta koskevan kanneperusteen molemmat osat on tutkittava näiden periaatteiden kannalta.

Ensimmäinen osa: vastaajan riidanalaisen päätöksen perustana käyttämien asiakirjojen toimittamatta jättäminen

- 52 On ilmeistä, että vastaajan 29.7.1998 päivätyn kirjeen johdosta kantaja on voinut ennen riidanalaisen päätöksen tekoa ottaa kantaa ja ilmaista näkemyksensä niistä seikoista, jotka vastaajan mukaan oikeuttivat hylkäämään kantajan peruutushakemuksen.
- 53 Kantaja ei kiistä tätä asiaintilaa. Se kuitenkin huomauttaa, että puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta loukattiin, koska se ei saanut tutustua kaikkiin asiakirjoihin, joihin vastaaja nojautui riidanalaisessa päätöksessä.
- 54 Tältä osin on todettava vastaajan tarkentaneen kirjallisissa huomautuksissaan ja istunnossa, että riidanalainen päätös perustui yksinomaan niihin asiakirjoihin, jotka Italian viranomaiset lähettivät sille asetuksen N:o 2454/93 905 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- 55 Kantajan 10.12.1997 tekemästä ilmoituksesta käy kuitenkin ilmi, että kantaja sai tutustua kaikkiin asiakirjoihin näissä viranomaisissa vireillä olleissa hallintomenettelyissä. Lisäksi — toisin kuin turkkilaisten televisioiden tapauksessa (tuomion 182 ja 183 kohta) — riidanalaisesta päätöksestä ei ilmene vastaajan perustaneen päätöstä muihin kuin kansallisten viranomaisten lähettämään aineistoon lukeutuviin asiakirjoihin. Mikään riidanalaisessa päätöksessä ei osoita, että — kuten kantaja väittää — päätös perustuu vastaajan yksiköiden laatimiin kertomuksiin Intiasta peräisin olevien väritelevisioiden tuonnin osalta taikka vastaajan ja Intian viranomaisten yhteisiin toteamuksiin tavaroiden alkuperän osalta.
- 56 Tämän vuoksi on todettava, että kantaja on saanut tutustua kaikkiin asiakirjoihin, joihin vastaaja on perustanut riidanalaisen päätöksen.
- 57 Tätä päätelmää ei muuksi muuta se, että — kuten kantaja väittää — kantajan 10.12.1997 tekemä ilmoitus koski vain peruutushakemusta, jonka kantaja oli esittänyt Italian viranomaisille ja jonka nämä lähettivät vastaajalle.
- 58 On näet huomattava, että kantaja on vastauksessaan myöntänyt tutustuneensa Italian viranomaisten asiakirja-aineistoon. Tämän lisäksi kantaja esitti asetuksen N:o 2454/93 905 artiklan 2 kohdan mukaisen vakuutuksen. Säännöksessä todetaan nimenomaisesti, että kansallisten viranomaisten komissiolle lähettämien asiakirjojen on sisällettävä peruutuksen hakijan allekirjoittama vakuutus siitä, että tämä on voinut tutustua asiakirjoihin, ja josta ilmenee joko, että tällä ei ole mitään lisättävää, tai kaikki tämän tärkeiksi katsomat seikat, jotka on lisättävä asiakirjoihin. Tästä muodollisuudesta on säädetty, jotta varmistettaisiin edellä 49 kohdassa mainitun asiassa France-aviation vastaan komissio annetussa tuo-

miossa (30—36 kohta) tunnustettujen periaatteiden mukaisesti, että maksuvollinen voi tutustua kansallisten viranomaisten asiakirjoihin ennen niiden lähettämistä komissiolle (ks. asia T-290/97, Mehibas Dortselaan v. komissio, tuomio 18.1.2000, Kok. 2000, s. II-15, 44 kohta).

- 59 Tästä seuraa, että mikäli kantaja ei haluaisi käyttää säännöksen suomaa mahdollisuutta tutustua asiakirjoihin, jotka Italian viranomaiset lähettivät vastajalle, se ei voi myöhemmin vedota siihen, ettei se ole saanut asiakirjoja nähtäväkseen, väittääkseen, että puolustautumisoikeuksia on loukattu. Vaikka puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate asettaakin kansalliselle ja yhteisön hallinnolle useita menettelyä koskevia velvollisuuksia, se myös edellyttää tiettyä huolellisuutta asianomaiselta. Niinpä jos tämä katsoo, että puolustautumisoikeuksia ei ole riittävästi tai lainkaan noudatettu hallintomenettelyssä, tämän asiana on ryhtyä tarvittaviin toimiin sen varmistamiseksi, että näin on, tai ainakin tämän seikan ilmoittamiseksi ajoissa toimivaltaiselle hallinnolle.
- 60 Sen seikan — jonka vastaaja on myöntänyt istunnossa — osalta, että Intian suurlähetystön 9.9.1994 päivättyä kirjettä ei ollut Italian viranomaisten asiakirja-aineistossa, on vielä todettava, että kirjeestä ilmoittamatta jättäminen hallintomenettelyssä ei — vaikka onkin valitettavaa — ole puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteen loukkaamista. On nimittäin painotettava, että kuten edellä on todettu, periaate tarkoittaa ainoastaan sitä, että asianomainen voi lausua kantansa niistä asiakirjoista, joihin komissio on perustanut riidanalaisen päätöksen. Tässä tapauksessa päätöksestä kuitenkin ilmenee selvästi, että komissio ei ole perustanut päätöstään kyseiseen kirjeeseen tarkoituksessa lausua tullien peruutuksen edellytysten täyttyvän. Vaikka riidanalaisessa päätöksessä viitataan implisiittisesti tähän kirjeeseen sikäli kuin päätöksessä todetaan Intian viranomaisten peruuttaneen joitakin alkuperätodistuksia, joihin riidanalaiset todistukset lukeutuivat, tämä tehdään yksinomaan, jotta annettaisiin peruste sille, että Italian viranomaiset joutuvat tekemään päätöksen tullivelan kantamisesta jälkikäteen, jonka osalta kantaja hakee peruutusta. Missään kohdassa riidanalaista päätöstä komissio ei suinkaan nojaudu tähän kirjeeseen perustellakseen kyseisen peruutushakemuksen hylkäämistä.

- 61 Edellä todetun perusteella kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Toinen osa: asiakirjoihin tutustumisoikeuden loukkaaminen

- 62 Kantajan niiden väitteiden osalta, joiden mukaan riidanalainen päätös loukkaa puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta sikäli, että vastaaja ei ole antanut kantajan tutustua kaikkiin esillä olevaan asiaan liittyviin asiakirjoihin, on heti alkuun korostettava, ettei kantaja ole koskaan pyytänyt saada tutustua näihin asiakirjoihin hallintomenettelyssä.
- 63 On myös huomattava, että kuten edellä 50 kohdasta ilmenee, puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate edellyttää vain, että asianomainen voi tehokkaasti ilmaista kantansa niistä seikoista, asiakirjat mukaan lukien, joista komissio katsoo asianomaisen olevan vastuussa ja joihin se perustaa päätöksensä. Periaate ei siten edellytä komission antavan omasta aloitteestaan tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka mahdollisesti liittyvät sen käsiteltävänä olevaan tapaukseen peruutushakemuksen yhteydessä. Mikäli asianomainen katsoo tällaisten asiakirjojen olevan tarpeen sen osoittamiseksi, että kyseessä on erityistilanne ja/tai että kyse ei ole ilmeisestä huolimattomuudesta tai vilpillisestä menettelystä asianomaisen osalta, sen on vaadittava saada tutustua näihin asiakirjoihin niiden säännösten perusteella, joita toimitukset ovat antaneet EY 255 artiklan nojalla.
- 64 Toisin kuin kantaja väittää, oikeuskäytännöstä ei seuraa, että puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate merkitsee yleisesti toimielimille velvollisuutta antaa ilman muuta mahdollisuuden tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät jonkin tapauksen asiayhteyteen.

- 65 On nimittäin huomattava, että tullien peruuttamista koskevan hallintomenettelyn osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on selkeästi todennut edellä 41 kohdassa mainitussa asiassa Eyckeler & Malt vastaan komissio antamansa tuomion 81 kohdassa, että vastaajan on asianomaisen pyynnöstä annettava tieto kaikista hallinnollisista asiakirjoista, jotka eivät ole luottamuksellisia ja jotka koskevat riidanalaista päätöstä (ks. myös asia T-50/96, Primex Produkte Import-Export ym. v. komissio, tuomio 17.9.1998, Kok. 1998, s. II-3773, 64 kohta). Ellei tällaista pyyntöä esitetä, ei vastaajalla oleviin asiakirjoihin anneta automaattisesti tutustua.
- 66 Lopuksi on hylättävä kantajan väite, joka koskee asetuksen N:o 2185/96 8 artiklan 3 kohdan sekä asetuksen N:o 515/97 12, 20 ja 21 artiklan rikkomista.
- 67 Koska tämä väite ei ole esillä olevan kanneperusteen täydentämistä eikä perustu asian käsittelyn aikana esille tullessiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin, se on katsottava uudeksi kanneperusteeksi, joka on jätettävä tutkimatta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan nojalla.
- 68 Lisäksi on todettava, että vaikka väite olisikin otettava huomioon, kyseisillä säännöksillä ei ole merkitystä esillä olevassa asiassa. Asetuksen N:o 2185/96 8 artiklan 3 kohta koskee yksinomaan komission yksiköiden jäsenvaltioissa toteuttaman valvonnan johdosta laatimien tarkastuksia ja todentamisia koskevien kertomusten arvoa todisteena. Asetuksen N:o 515/97 12, 20 ja 21 artiklassa puolestaan säädetään, että kansallisten ja yhteisön viranomaisten toteuttaman valvonnan yhteydessä tehtyihin toteamuksiin ja saatuihin tietoihin voidaan vedota todistusaineistona. Nämä säännökset eivät siten missään tapauksessa tue kantajan väitettä siitä, että vastaajan olisi pitänyt antaa sen tutustua kaikkiin esillä olevaa asiaa koskeneisiin asiakirjoihin siinäkin tapauksessa, ettei kantaja esitä tältä osin pyyntöä.

69 Tämän vuoksi esillä olevan kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Päätelmä

70 Edellä todetun nojalla puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteen loukkaamista koskeva kanneperuste on perusteeton.

3. Asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan vastaisuutta koskeva kanneperuste

Asianosaisten lausumat

71 Kantaja toteaa, että kuten edellä 41 kohdassa mainitussa asiassa Eyckeler & Malt vastaan komissio annetusta tuomiosta (132 kohta) ilmenee, asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohta on yleinen kohtuuslauseke, joka on tarkoitettu kattamaan muut kuin käytännössä kaikkein yleisimmin todetut tilanteet. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi talouden toimijan ja hallintoelimen välisen suhteen olosuhteiden ollessa sellaiset, ettei ole kohtuullista antaa toimijan kärsiä vahinkoa, jota hänelle ei tavanomaisessa tilanteessa olisi aiheutunut.

- 72 Kantaja korostaa niin ikään, että oikeuskäytännön mukaan komission on otettava huomioon paitsi yhteisön intressi tullisäännösten noudattamisen varmistamiseen, myös vilpittömässä mielessä toimineen maahantuojan intressi välttää vahinkoa, joka ylittää tavanomaisen kaupalliseen toimintaan kuuluvan riskin (edellä 41 kohdassa mainittu asia Eycgeler & Malt v. komissio, tuomion 133 kohta).
- 73 Näiden periaatteiden valossa kantaja katsoo olevan ilmeistä, että riidanalainen päätös on asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan vastainen, koska tässä tapauksessa eri seikat synnyttävät tullien peruuttamiseen oikeuttavan erityistilanteen.
- 74 Ensinnäkin kantaja painottaa, että riidanalaisien todistusten peruuttamiseen johtanutta hallintomenettelyä rasittavat sääntöjenvastaisuudet. Kantajan mukaan tämä seikka muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen.
- 75 Kantaja näet huomauttaa, että Intian viranomaiset peruuttivat riidanalaiset todistukset ilman, että peruuttamisesta olisi ilmoitettu viejälle ja että tällä olisi ollut tilaisuus lausua kantansa tältä osin. Lisäksi kuten komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyynnöstä esittämistä asiakirjoista käy ilmi, yhteisön ja Intian viranomaiset eivät missään vaiheessa hallintomenettelyä esittäneet todisteita tai päteviä syitä riidanalaisien televisioiden alkuperättömyydestä. Kantajan mukaan tämä tilanne on sitäkin vakavampi, kun viejän ilmoitukset ja Italian viranomaisten toteamukset osoittavat, että televisiot täyttivät asetuksessa N:o 693/88 säädetyt alkuperää koskevat edellytykset ja siten, että riidanalaiset todistukset olivat päteviä.

76 Kantaja kiistää tältä osin vastaajan väitteen, jonka mukaan kiistanalaisten todistusten peruuttamisen pätevyyttä ja siten tullivelan syntyä ei voida asettaa kyseenalaiseksi esillä olevassa kanteessa. Kantaja korostaa kyseisen vastaajan väitteen olevan ristiriitainen, koska ensinnäkin tämä toteaa olevan pelkästään Italian viranomaisten ja tuomioistuinten asiana varmistaa maksuvelvollisten oikeussuoja alkuperätodistusten pätemättömyyden osalta ja koska se toiseksi katsoo, etteivät kansalliset ja yhteisön tulliviranomaiset ole velvollisia valvomaan kolmannen maan viranomaisten suorittaman alkuperätodistusten peruuttamisen laillisuutta. Kantaja huomauttaa, että tämä väite vie tuojalta kaiken tehokkaan oikeussuojan yhteisössä ja että se on vastoin yhteisön oikeuskäytäntöä, koska kuten asiassa C-61/98, De Haan 7.9.1999 annetusta tuomiosta (Kok. 1999, s. I-5003, 52 ja 53 kohta) ilmenee, yhteisöjen tuomioistuimet vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ratkaisevat tullien peruuttamisen myös epävarmuuden vallitessa kantamisen laillisuudesta.

77 Toiseksi kantaja katsoo, että tässä tapauksessa sen perusteltu luottamus riidanalaisten todistusten pätevyyteen ja sen vilpitön mieli muodostavat asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen.

78 Se huomauttaa, että sen perustellun luottamuksen riidanalaisten todistusten pätevyyteen vahvistavat niin itse todistukset kuin myös viejän ilmoitukset ja Italian tulliviranomaisten toteamukset, sillä näistä eri seikoista ilmenee, että televisiot täyttivät etuuskohtelun myöntämisen edellytykset ja että mistään ei voinut havaita niiden pätemättömyyttä. Yhtiö toteaa lisäksi, että sen luottamus riidanalaisten todistusten pätevyyteen oli sitäkin oikeutetumpaa, kun sillä ei ollut eikä edelleenkään ole tiedossaan seikkoja, jotka olisivat osoittaneet todistusten pätemättömyyden sekä sen, että Intian viranomaiset olivat peruuttaneet todistukset.

79 Lisäksi kantaja on sitä mieltä, että sillä on vastoin vastaajan näkemystä oikeus vedota riidanalaisten todistusten pätevyyteen kohdistuvan luottamuksen suojaan

ja vilpittömään mieleensä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan erityisilanteena. Yhtiön mielestä on väärin, että riidanalaisessa päätöksessä vastaaja on katsonut oikeuskäytännön (yhdistetyt asiat 98/83 ja 230/83, Van Gend & Loos v. komissio, tuomio 13.11.1984, Kok. 1984, s. 3763) ja asetuksen N:o 2454/93 904 artiklan c kohdan perusteella, että luottamusta alkuperätodistusten pätevyyteen ei tavallisesti suojata. Kantaja korostaa, että asetuksen N:o 2454/93 904 artiklan c kohtaa ei sovelleta tässä tapauksessa, koska riidanalaisia todistuksia ei ole väärennetty ja koska mikään ei osoita niiden olleen vääriä tai pätemättömiä etuuskohtelun myöntämiseen. Yhtiö huomauttaa myös, että vaikka oletettaisiinkin, että säännöstä sovelletaan tässä tapauksessa, luottamuksensuoja ja yhtiön vilpitön mieli ei ollut ainoa peruste, johon peruutushakemuksessa vedottiin, joten on mahdollista, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset kuitenkin täyttyvät. Kantaja toteaa vielä lopuksi, että asetuksen N:o 2454/93 904 artiklan c kohta on lainvastainen, koska se rajoittaa suhteettomasti luottamuksensuojaa ja maahantuojien vilpittömyyttä mieltä.

- 80 Kantaja katsoo lisäksi, että sen näkemys, jonka mukaan alkuperätodistusten pätevyyteen kohdistuvan perustellun luottamuksen suoja ja maahantuojien vilpitön mieli voivat joissakin olosuhteissa muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityisilanteen, on vahvistettu sekä oikeuskäytännössä (edellä 41 kohdassa mainittu asia Eyckeler & Malt v. komissio, tuomion 157 kohta) että tullivelan jälkikannosta 28 päivänä toukokuuta 1996 annetussa neuvoston päätöksessä (EYVL C 170, s. 1).

- 81 Kolmanneksi kantaja painottaa, että toisin kuin vastaaja toteaa riidanalaisessa päätöksessä, kantajan tullien jälkikannon johdosta kärsimä taloudellinen vahinko on asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisilanne.

- 82 Kantaja näet huomauttaa, että vastaajan asiana on estää ja lieventää tuojien kärsimiä vahinkoja, ja toisaalta, että tuojat eivät saa mitään etua etuuskohtelusta, koska tullien alentaminen hyödyttää suoraan kuluttajia, kun taas jälkikanto on yksinomaan tuojien rasitteena, kun näillä ei ole mitään mahdollisuutta vyöryttää taakkaa eteenpäin kuluttajille.
- 83 Kantaja korostaa myös olleensa varautunut mahdollisen jälkikannon riskiä vastaan tilaamalla tavarantoimittajaltaan televisioita, joilla on alkuperätodistus. Yhtiö huomauttaa niin ikään, että tässä tapauksessa sen ei ole mahdollista nostaa vahingonkorvauskannetta viejää vastaan, koska sillä ei ole hallussaan mitään, mikä vahvistaisi, etteivät etuuskohtelun edellytykset täyttyneet. Se nimittäin toteaa ensinnäkin, että Intian viranomaiset ja vastaaja eivät ole esittäneet vastaavia asiakirjoja, ja toiseksi, että Intian viranomaiset eivät ole ottaneet yhteyttä tavarantoimittajaan. Kantajan mukaan tällainen kanneoikeus olisi lisäksi kaikella todennäköisyydellä jo vanhentunut.
- 84 Neljänneksi kantaja väittää, että Intian viranomaiset ja vastaaja ovat syyllistyneet vakaviin laiminlyönteihin. Yhtiön mukaan nämä laiminlyönnit muodostavat asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun erityistilanteen.
- 85 Kantaja huomauttaa tältä osin, että etuusjärjestely perustuu yhteisön ja järjestelyn hyväkseen saavien maiden (mm. Intia) välisiin sopimuksiin. Sopimusten nojalla edunsaajavaltioiden ja vastaajan on varmistettava järjestelyä koskevien sääntöjen noudattaminen, mikä merkitsee muun muassa sitä, että edunsaajavaltioilla on velvollisuus tutkia viejien ilmoitusten paikkansapitävyys tuotteiden alkuperän osalta ja vastaajalla velvollisuus suorittaa valvontaa äärimmäisen

huolellisesti, jotta tuojille ei tarpeettomasti aiheudu vahinkoa. Kantajan mukaan nämä velvollisuudet ovat sitäkin tärkeämpiä, koska etuusjärjestelyt hyödyttävät edunsaajamaita eivätkä tuojia, jotka kantajan tapaan pakotetaan järjestelmään, josta ne eivät saa hyötyä. Yhtiö painottaa, että tuojia kiinnostaa vain yhdenvertainen kohtelu, eivät tullietuudet.

- 86 Kantajan mukaan Intian viranomaiset ovat laiminlyöneet velvollisuuksiaan, koska ne ensinnäkin ovat peruuttaneet riidanalaiset todistukset ilman objektiivisia perusteita ja suomatta viejälle mahdollisuutta ottaa ennakoita kantaa tähän ja koska ne toiseksi ovat antaneet riidanalaiset todistukset, vaikka ne olivat tietoisia kyseisten tullisäännösten soveltamisen kannalta tarpeellisista tosiseikoista (yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996, Kok. 1996, s. I-2465, 95 kohta), ja kolmanneksi, koska ne olivat mukana samassa juonessa viejien kanssa.
- 87 Vastajaajan laiminlyöntien osalta kantaja toteaa, ettei vastaja valvonut riittävästi Intian viranomaisten alkuperäsääntöjen soveltamista Eurooppaan vietäviksi tarkoitettujen tavaroiden osalta, ja lisäksi, että vastaja ei riittävästi todentanut seikkoja Intiaan tekemänsä tarkastusmatkan aikana.
- 88 Tämän lisäksi kantaja katsoo vastajaajan laiminlyöneen velvollisuuksiaan kantajaa kohtaan, koska vastaja ei ajoissa kertonut epäilyistään, joita tällä oli Intian viranomaisten väritelevisioiden vientiä varten antamien alkuperätodistusten pätevydestä. Kantaja toteaa, että vastajaajan kirjelmistä ja tämän laatimista asiakirjoista ilmenee, että vuoden 1990 lopusta lähtien tämä epäili väritelevisioita varten annettujen alkuperätodistusten pätevyyttä. Kantaja huomauttaa, että kuten sääntöjenvastaisuuksia koskevista raporteista 25.10.1991 ja 29.11.1991

käy ilmi, vastaajalle kerrottiin selkeästi ongelmista, jotka koskivat Intiasta peräisin olevia väritelevisioita, joten tämä olisi voinut kertoa tuojille epäilyistä, joita tällä oli Intian viranomaisten antamien alkuperätodistusten pätevydestä. Tässä tapauksessa tämä ei kuitenkaan niin tehnyt laiminlyöden siten huolellisuusvelvollisuuttaan (turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetun tuomion 268 kohta).

- 89 Kantaja toteaa lisäksi, että yhteisöjen tuomioistuimien vahvisti edellä 76 kohdassa mainitussa asiassa De Haan antamassaan tuomiossa, että kertomatta jättäminen voi muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen. Yhtiön mukaan yhteisöjen tuomioistuimien katsoi tuomiossa, ettei tulliviranomaisilla ole yleistä velvollisuutta ilmoittaa tullivelalliselle tämän käyttämää tullimenettelyä koskevista sääntöjenvastaisuuksista, mutta että se seikka, että nämä viranomaiset eivät ole antaneet tietoa tullivelalliselle, voi muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen. Se, että viranomaiset ovat tietoisesti jättäneet kertomatta maksuvelvolliselle petoksista, on estänyt tätä välttämästä tullivelan syntymistä.
- 90 Vastaja kiistää tehneensä ilmeistä arviointivirhettä todetessaan riidanalaisessa päätöksessä, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty tässä tapauksessa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

Alkuhuomautukset

- 91 Asianosaiset eivät kiistä sitä, että esillä olevan asian taustalla olevissa asianhaaroissa kantajaan ei voida kohdistaa moitteita ilmeisestä huolimattomuudesta tai

vilpillisestä menettelystä. Sitä vastoin ne eivät ole yhtä mieltä siitä, onko vastaaja tehnyt arviointivirheen katsoessaan riidanalaisessa päätöksessä, että tapauksen asianhaarat eivät muodosta asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityistilannetta.

- 92 Tältä osin on todettava, että oikeuskäytännön mukaan kysymyksessä on erityistilanne, kun tapauksen olosuhteista käy ilmi, että tullivelallinen on poikkeuksellisessa tilanteessa suhteessa muihin samaa toimintaa harjoittaviin toimijoihin (ks. asia C-86/97, *Trans-Ex-Import*, tuomio 25.2.1999, Kok. 1999, s. I-1041, 21 ja 22 kohta ja edellä 76 kohdassa mainittu asia *De Haan*, tuomion 52 ja 53 kohta) ja että tälle ei ilman näitä olosuhteita olisi aiheutunut haittaa tullien kantamisesta jälkikäteen (asia 58/86, *Coopérative agricole d'approvisionnement des avirons*, tuomio 26.3.1987, Kok. 1987, s. 1525, 22 kohta).
- 93 Oikeuskäytännössä on niin ikään todettu, että ratkaistessaan, muodostavatko tapauksen olosuhteet erityistilanteen, jossa ei ole kyse asianosaisen ilmeisestä huolimattomuudesta tai vilpillisestä menettelystä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, komission on arvioitava kaikkia merkityksellisiä seikkoja (ks. vastaavasti asia 160/84, *Oryzomyli Kavallas ym. v. komissio*, tuomio 15.5.1986, Kok. 1986, s. 1633, 16 kohta ja edellä 49 kohdassa mainittu asia *France-aviation v. komissio*, tuomion 34 kohta).
- 94 Turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetussa tuomiossa (223 kohta) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkensi tämän velvollisuuden tarkoittavan, että esillä olevan kaltaisissa tapauksissa, joissa tullivelalliset vetoavat peruu-tushakemuksensa tueksi sopimuspuolten vakaviin laiminlyönteihin yhteisöä sitovan sopimuksen soveltamisessa, komissio nojautuu arvioinnissaan hakemuksen hyväksyttävyyden osalta kaikkiin riidanalaisia tuonteja koskeviin tosiseikkoihin, joista se on saanut tiedon kyseisen sopimuksen soveltamisen valvontaa ja tarkkailua koskevien tehtäviensä yhteydessä. Samoin turkkilaisten televisioiden

tapauksessa annetusta tuomiosta (224 kohta) seuraa, ettei komissio myöskään voi — kun otetaan huomioon edellä 93 kohdassa mainittu velvollisuus ja asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan taustalla oleva kohtuusperiaate — olla ottamatta huomioon niitä merkityksellisiä seikkoja, joista se on saanut tiedon tehtäviään hoitaessaan ja jotka — vaikka ne eivät kuuluneetkaan hallinnolliseen asiakirja-aineistoon kansallisessa menettelyssä — olisivat voineet tehdä peruutuksen asianosaisten osalta perustelluksi.

- 95 Lisäksi on huomattava, että — kuten edellä 41 kohdassa mainitussa asiassa Eyckeler & Malt vastaan komissio annetusta tuomiosta (133 kohta) ilmenee — vaikka komissiolla onkin harkintavaltaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan soveltamisen suhteen (edellä 49 kohdassa mainittu asia France-aviation v. komissio, tuomion 34 kohta), sen on tätä valtaa käyttäessään verrattava toisiinsa yhtäältä yhteisön etua tullisäännösten noudattamisen varmistamisessa ja toisaalta vilpittömässä mielessä toimineen maahantuojan etua välttää vahinkoa, joka ylittää tavanomaisen kaupalliseen toimintaan kuuluvan riskin. Tämän johdosta komissio ei voi peruutushakemuksen perusteita tutkiessaan ottaa huomioon pelkästään tuojan menettelyä. Komission on myös arvioitava oman, mahdollisesti virheellisen menettelynsä vaikutusta tilanteen syntymiseen.
- 96 Näiden periaatteiden valossa on tutkittava kysymystä siitä, onko komissio tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan riidanalaisissa päätöksissä, että kantajan esiin tuomat seikat eivät synnytä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityistilannetta.

Riidanalaisten todistusten peruuttamisen sääntöjenvastaisuus erityistilanteena

- 97 On muistettava, kuten riidanalaisen päätöksen kuudennesta, seitsemännestä ja kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee, että sen seurauksena, että Intian

viranomaiset peruuttivat riidanalaiset todistukset, kantajalta lakkasivat tullietuudet, joita se sai televisioita vapaaseen liikkeeseen luovutettaessa, joten peruuttaminen muodosti perustan Italian tulliviranomaisten päätökselle kantaa kantajalta näistä tuonneista menevät tullit jälkikäteen. Tämän vuoksi, kuten kantaja itsekin myöntää, väitteet, joiden mukaan riidanalaisen todistusten peruuttaminen oli seurausta sääntöjenvastaisesta hallintomenettelystä, koskevat Italian viranomaisten sen päätöksen laillisuutta, jolla nämä ryhtyivät tullien jälkikantoon.

- 98 Kuten oikeuskäytännöstä seuraa, asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan tarkoituksena on vain tehdä tilanteessa, jossa tietyt erityisedellytykset täyttyvät ja jossa ei ole kyse ilmeisestä huolimattomuudesta tai vilpillisestä menettelystä, mahdolliseksi vapauttaa talouden toimijat maksamasta maksettavakseen kuuluvaa tullia eikä kiistää periaatetta, joka koskee sitä, että tullivelka on maksettava (ks. yhdistetyt asiat 244/85 ja 245/85, *Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio*, tuomio 12.3.1987, Kok. 1987, s. 1303, 11 kohta ja yhdistetyt asiat C-121/91 ja C-122/91, *CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio*, tuomio 6.7.1993, Kok. 1993, s. I-3873, 43 kohta). Yhteisön aineellisen tullilainsäädännön soveltaminen nimittäin kuuluu yksinomaan kansallisten tulliviranomaisten toimivaltaan. Näiden viranomaisten tekemät päätökset, mukaan lukien päätökset, joissa vaaditaan kantamattomien tullien maksamista jälkikäteen, voidaan tullikoodeksin 243 artiklan perusteella riittauttaa kansallisissa tuomioistuimissa, jotka voivat EY 234 artiklan nojalla pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua (ks. vastaavasti asia T-195/97, *Kia Motors ja Broekman Motorships v. komissio*, tuomio 16.7.1998, Kok. 1998, s. II-2907, 36 kohta).
- 99 Asetuksen N:o 2454/93 906—909 artiklassa säädetyn komissiossa käytävän menettelyn tavoitteena on asetuksen 905 artiklan mukaan sitä vastoin vain asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan mukaisten peruuttamisedellytysten tutkiminen. Näin ollen maksuvelvollinen, joka — kuten kantaja esillä olevassa asiassa — vaatii tässä menettelyssä annetun päätöksen kumoamista, voi tehokkaasti vedota ainoastaan perusteisiin tai väitteisiin, joilla pyritään tässä tapauksessa osoittamaan erityistilanteen olemassaolo ja/tai ilmeisen huolimattomuuden tai vilpillisen menettelyn puuttuminen. Missään tapauksessa se ei voi vedota tämän päätöksen osalta perusteisiin tai väitteisiin, joilla pyritään osoittamaan

riidanalaisten tullien maksamista koskevien, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tekemien päätösten lainvastaisuus (edellä 98 kohdassa mainittu asia CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio, tuomion 44 kohta).

- 100 Toisin kuin kantaja väittää, tämä tilanne ei merkitse kajoamista yhteisön maahantuojien oikeussuojaan. Kuten näet edellä esitetystä kansallisten viranomaisten ja yhteisön viranomaisten välisen toimivallanjaosta seuraa, se seikka, että kantaja ei voi esittää väitteitä, joilla pyritään kiistämään riidanalaisten todistusten peruuttamisen sääntöjenmukaisuus asetuksen N:o 2454/93 905 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa säädetyssä menettelyssä, johtuu siitä, että komissio ei ole toimivaltainen ratkaisemaan asiaa. Mikään ei myöskään estä kantajaa tarvittaessa esittämästä tällaisia väitteitä sen valvonnan yhteydessä, jota toimivaltainen kansallinen tuomioistuin kohdistaa Italian tulliviranomaisten päätöksen laillisuuteen.
- 101 Edellä todetun johdosta kantajan väitteitä, joilla pyritään osoittamaan, että riidanalaisten todistusten peruuttamisen väitetty sääntöjenvastaisuus muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityistilanteen, ei voida hyväksyä.

Kantajan luottamuksensuoja ja vilpittömän mielen erityistilanteena

— Luottamuksensuoja

- 102 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luottamus sellaisten alkuperätodistusten pätevyyteen, jotka paljastuvat vääriksi, väärennetyiksi tai pätemättömiksi, ei

sellaisenaan muodosta erityistilannetta. Jälkikäteistarkastuksilta vietäisiin nimittäin suureksi osaksi teho, mikäli peruuttamisen myöntämiseen oikeuttaisi yksistään väriiden todistusten käyttö (edellä 79 kohdassa mainittu asia Van Gend & Loos v. komissio, tuomion 13 kohta). Muunlaisesta ratkaisusta saattaisi seurata, että taloudelliset toimijat toimisivat vähemmän innokkaasti ja että julkinen talous joutuisi kantamaan riskin, joka pääasiallisesti kuuluu talouden toimijoille (asia C-446/93, SEIM, tuomio 18.1.1996, Kok. 1996, s. I-73, 45 kohta).

- 103 Tämä periaate toistetaan asetuksen N:o 3799/86 4 artiklan 2 kohdassa, josta seuraa, että tuontitullien peruuttamiseen tai palauttamiseen ei ryhdytä, jos ainoana perusteena, johon peruutus- tai palautushakemuksen tueksi on vedottu, on se, että ”tullietuuskohtelun myöntämiseksi vapaaseen liikkeeseen ilmoitetuille tavaroille on esitetty asiakirjoja, jotka myöhemmin todetaan vääriksi, väärennetyiksi tai kyseisen tullietuuskohtelun myöntämiseen kelpaamattomiksi, vaikka ne olisikin esitetty vilpittömässä mielessä”.
- 104 Toisin kuin oikeudenkäyntiväitteeseen tältä osin vetoava kantaja väittää, säännös ei rajoita luottamuksensuojan periaatetta eikä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan perustana olevaa kohtuullisuusperiaatetta enempää kuin on tarpeen. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä 102 kohdassa mainitussa asiassa SEIM antamassaan tuomiossa (46 ja 47 kohta), ”siltoin kun hakemuksen, joka perustuu asianomaisen tietämättömyyteen siitä, että esitetyt asiakirjat olivat väärinä, väärennetyjä tai pätemättömiä, on liitetty todisteita, joilla voidaan osoittaa muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä huolimattomuutta osoittavista olosuhteista johtuva erityistilanne, tämä hakemus on siirrettävä asetuksen N:o 3799/86 6 artiklan mukaisesti komission ratkaistavaksi. Näissä olosuhteissa asetuksen N:o 3799/86 4 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ei voida katsoa rajoitettavan enempää kuin on tarpeellista asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa olevaa yleistä kohtuullisuuslausetta”.
- 105 Edellä todetusta seuraa, että kantajan luottamus riidanalaisten todistusten pätevyyteen ei voi sellaisenaan muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityistilannetta.

106 Vastoin kantajan väitteitä edellä 80 kohdassa mainittu 28.5.1996 tehty neuvoston päätös ei muuta tätä päätelmää.

107 On näet huomattava, että päätös ei ole sitova, kuten päätöksen selkeästä sanamuodosta käy ilmi, eikä sillä ole tarkoitus poiketa olemassaolevista säännöistä tullien peruuttamisen ja palauttamisen osalta. Päätöksessä neuvosto ainoastaan pyytää komissiota tutkimaan, miten löydettäisiin kokonaisratkaisu yhteisön maahantuojien tullien jälkikantoon liittyviin ongelmiin, kun tuo kantaminen on seurausta sääntöjenvastaisuuksista, jotka liittyvät kolmansien maiden viranomaisten toimiin. Kyseinen päätös ei siis voi tehdä tyhjäksi periaatetta, jonka mukaan luottamus sellaisten alkuperätodistusten pätevyys, jotka osoittautuvat vääriksi, väärennetyiksi tai pätemättömiksi, ei sellaisenaan muodosta erityistilannetta.

108 Myöskään edellä 41 kohdassa mainitussa asiassa Eyckeler & Malt v. komissio annetun tuomion perusteella ei voida vahvistaa kantajan väitteitä tämän alkuperätodistusten pätevyys kohdistuneen luottamuksensuojan osalta. On nimittäin muistettava, että tuomion 162 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimenomaisesti viittaa edellä 102 kohdassa mainittuun yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja toteaa 163 kohdassa, ettei tämä oikeuskäytäntö sulje pois sitä, että asianomainen esittää muita väitteitä peruu-tushakemuksensa tueksi.

109 Lisäksi kantajan sen väitteen osalta, jonka mukaan sen perusteltu luottamus riidanalai-osten alkuperätodistusten pätevyys perustui Italian viranomaisten tutkimuksiin ja ilmoituksiin, on huomattava, että asetuksesta N:o 693/88 seuraa, että vientivaltion viranomaiset (tässä Intian viranomaiset) olivat toimivaltaiset viranomaiset ryhtymään jäsenvaltioiden tulliviranomaisten pyynnöstä antamiensa alkuperätodistusten jälkikäteistarkastuksiin ja tarvittaessa peruuttamaan

pätemättömiksi katsotut todistukset. Tämän vuoksi päätöstä peruuttaa riidanalaiset todistukset olisi pitänyt moittia Intian tasavallan toimivaltaisten viranomaisten suhteen ja kyseissä valtioissa tällaisia riitoja varten olevissa puitteissa.

- 110 On niin ikään poissuljettua, että kantaja voisi perustaa perustellun luottamuksensa riidanalaisten todistusten pätevyyteen viejän antamiin — virheellisiin — tietoihin. Mikäli näin olisi asian laita, tulisi mahdottomaksi ryhtyä tullien jälkikantoon viejän syyllistyessä petokseen, sillä maahantuoja ryhtyi riidanalaisiin tuonteihin pakosta juuri viejän antamiin tietoihin nojautuen.

— Vilpitön mieli

- 111 On muistettava, että vaikka pitääkin paikkansa, ettei vastaaja ole kyseenalaistanut kantajan vilpitöntä mieltä, tämä ei kuitenkaan sinänsä muodosta erityistilannetta. Edellä 79 kohdassa mainitussa asiassa annetusta tuomiosta (11 kohta) nimittäin ilmenee, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohta edellyttää välttämättä kummankin säännöksessä mainitun ehdon täyttymistä, ja että nämä kaksi ehtoa ovat itsenäisiä. Siksi on poissuljettua, että vilpitön mieli, joka on jo otettu huomioon sen ehdon osalta, joka koskee sitä, ettei kyse ole ilmeisestä huolimattomuudesta ja vilpillisestä menettelystä, voisi lisäksi muodostaa säännöksessä tarkoitetun erityistilanteen.
- 112 Tämän seurauksena kantaja väittää väärin perustein, että vastaajan olisi pitänyt katsoa, että kantajan vilpitön mieli muodosti asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen.

Kantajalle aiheutunut taloudellinen vahinko erityistilanteena

- 113 Vastoin kantajan väitteitä komissio ei ole tehnyt ilmeistä virhettä todetessaan riidanalaisessa päätöksessä, ettei kantajalle tullien kannon seurauksena aiheutunut taloudellinen vahinko ole asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityistilanne.
- 114 On näet huomattava, että se, että jäsenvaltion tulliviranomaiset ryhtyvät tullien jälkikantoon sen vuoksi, että kolmannen maan viranomaiset ovat peruuttaneet alkuperätodistukset, jotka ovat osoittautuneet pätemättömiksi tämän maan viranomaisten suorittamissa jälkikäteistarkastuksissa, on tavanomainen kaupalliseen toimintaan kuuluva riski, joka huolellisen ja säännöksistä perillä olevan talouden toimijan on otettava huomioon. Talouden toimijoiden on tämän vuoksi toteutettava sopimussuhteissaan tavarantoimittajien kanssa tarvittavat toimenpiteet tällaisten riskien varalta ja tarvittaessa vaadittava hyvitystä väärentäjältä (ks. vastaavasti asia C-97/95, Pascoal & Filhos, tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4209, 59 ja 60 kohta sekä yhdistetyt asiat T-10/97 ja T/11-97, Unifrigo Gadus ja CPL Imperial 2 v. komissio, tuomio 9.6.1998, Kok. 1998, s. II-2231, 62 ja 63 kohta).
- 115 Tähän päätelmään päädytään sitäkin suuremmalla syyllä, kun päinvastainen ratkaisu eli se, että jälkikannosta aiheutunut vahinko olisi omiaan muodostamaan erityistilanteen, saattaisi vaaraan itse mahdollisuuden tullien jälkikantoon, sillä jo määritelmän mukaan tällaiseen kantoon ryhdytään paljon alkuperäisen tuonnin ja myöhemmin tuotujen tavaroiden myynnin jälkeen, ja se estäisi siten maksamattomien tullien takaisin perimiseen.

Intian viranomaisten ja vastaajan laiminlyönnit erityistilanteena

— Alkuhuomautukset

- 116 Oikeuskäytännöstä käy ilmi, että kolmansien maiden ja/tai komission laiminlyönnit, jotka koskevat erityisten tuontijärjestelyjen valvontavelvollisuutta, voivat muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen (edellä 41 kohdassa mainittu asia Eyckeler & Malt v. komissio, tuomion 162 kohta ja sitä seuraavat kohdat; edellä 65 kohdassa mainittu asia Primex Produkte Import-Export ym. v. komissio, tuomion 140 kohta ja sitä seuraavat kohdat sekä turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetun tuomion 237 kohta ja sitä seuraavat kohdat). On kuitenkin muistettava, että näissä tuomioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätyi tällaiseen ratkaisuun pelkästään todettujen laiminlyöntien ja niiden kyseisten järjestelyjen nojalla toteutettujen liiketoimien säännönmukaisuudelle aiheuttamien seurausten vakavuuden perusteella. Laiminlyöntien seurauksena nimittäin kantajat näissä asioissa joutuivat poikkeukselliseen asemaan muihin samaa toimintaa harjoittaviin toimijoihin nähden.
- 117 Lisäksi näistä tuomioista ilmenee, että arvioitaessa sitä, onko kolmas maa ja/tai komissio syyllistynyt laiminlyöntiin, joka voi muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen, on kussakin tapauksessa tutkittava näillä viranomaisilla ja komissiolla sovellettavien säännösten nojalla olevien velvollisuuksien todellinen luonne.

— Intian viranomaisten laiminlyönnit

- 118 Kuten asiaa koskevien oikeussääntöjen kuvauksesta käy ilmi (ks. erityisesti 12—15 kohta edellä), Intian viranomaisilla oli etuuskohtelusta hyötyvän maan viranomaisina erityisen merkittävä rooli tämän järjestelyn soveltamisessa ja valvomisessa etenkin tuotteiden alkuperää koskevien säännösten noudattamisen osalta. Näin ollen asetuksen N:o 693/88 15 artiklan mukaisesti Intian viranomaisten asiana oli yleisesti noudattaa alkuperätodistusten laatimista ja antamista koskevia säännöksiä ja huolehtia niiden noudattamisesta. Tätä varten näiden viranomaisten oli avustettava yhteisöä sallimalla jäsenvaltioiden tulliviranomaisten tutkia asiakirjan aitouden tai kyseisten tuotteiden todellista alkuperää koskevien tietojen paikkansapitävyyden (saman asetuksen 7 artiklan 1 kohta). Ne saattoivat niin ikään ryhtyä antamiensa alkuperätodistusten jälkikäteistarkastuksiin. Saman asetuksen 13 artiklan mukaan ne olivat myös velvollisia ryhtymään tällaisiin tarkastuksiin yhteisön tulliviranomaisten pyynnöstä aina kun niillä oli ”perusteltuja epäilyjä asiakirjan aitouden tai asianomaisten tuotteiden todellista alkuperää koskevien tietojen paikkansapitävyyden suhteen” * (ks. myös jälkikäteistarkastusten seurausten osalta saman asetuksen 27 artikla).
- 119 Kantajan mukaan Intian viranomaiset ovat laiminlyöneet velvollisuuksiaan, koska ne ensinnäkin ovat peruuttaneet riidanalaiset todistukset ilman objektiivisia perusteita ja suomatta viejälle mahdollisuutta ottaa ennakolta kantaa tähän, ja toiseksi, koska ne ovat toimittaneet riidanalaiset todistukset tuntien kyseisten tullisäännösten soveltamisen kannalta tarpeelliset tosiseikat (edellä 86 kohdassa mainittu asia Faroe Seafood ym., tuomion 95 kohta), ja kolmanneksi, koska ne olivat samassa juonessa viejien kanssa.
- 120 Kantajan ensimmäisen väitteen osalta, joka koskee sitä, että Intian viranomaiset laiminlöivät velvollisuutensa kertoa viejälle ja kuulla tätä ennen riidanalaisten todistusten peruuttamista, on todettava, että vaikka Intian oikeudessa olisikin

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

ollut tällainen velvollisuus ja että kantaja voi osoittaa ennakkoon tapahtuvan kuulemisen puuttuvan, tämä seikka ei ole omiaan muodostamaan kantajan osalta erityistilannetta. Kuten näet edellä 99 kohdassa on painotettu, tämä kantajan väite on merkityksetön esillä olevassa asiassa, koska se koskee riidanalaisten todistusten peruuttamisen pätevyyttä ja siten Italian viranomaisten sen päätöksen laillisuutta, jolla nämä ryhtyivät tullien jälkikantoon. Lisäksi, vaikka oletettaisiin, että ne on otettava huomioon, kantajan kyseisen väitteen kumoaa yhteisön edustajien ja Intian viranomaisten 27.11.1992 pidetyn kokouksen pöytäkirja, josta ilmenee, että Intian viranomaiset tarkoittivat tai ainakin aikoiivat kuulla viejiä ennen riidanalaisten todistusten peruuttamista.

- 121 Muiden kantajan väittämien laiminlyöntien osalta vastaajan esittämien asiakirjojen perusteella voidaan todentaa, että sen ohella, että Intian viranomaiset toimivat aktiivisesti yhteistyössä komission yksiköiden ja jäsenvaltioiden kanssa yhteisöön tarkoitettujen väritelevisioiden viennin sääntöjenmukaisuuden tutkimisen osalta, kyseisillä viranomaisilla ei ollut tietoa kaikista kyseisen säännösten soveltamisen kannalta tarpeellisista tosiseikoista, eivätkä ne olleet samassa juonessa viejien kanssa. Intiaan 12.—27.11.1992 tehtyä tarkastusmatkaa koskevasta kertomuksesta sekä komission ja Intian viranomaisten välisestä kirjeenvaihdosta käy selkeästi ilmi, että intialaiset viejät johtivat näitä harhaan alkuperätodistusten saamisen ehtojen täyttymisen suhteen. Kantaja ei ole tuonut esiin seikkoja, joiden perusteella voitaisiin todeta, ettei näin ollut tässä tapauksessa.

Vastaajan laiminlyönnit

- 122 Vastaajan tekemiksi väitetyt laiminlyönnit ovat kahdenlaisia: ensinnäkin vastaaja olisi laiminlyönyt yleisen valvonta- ja tarkastusvelvollisuutensa sen osalta, miten

Intian viranomaiset soveltavat etuusjärjestelyä, ja toiseksi se olisi laiminlyönyt velvollisuutensa kertoa kantajalle Intian viranomaisten väritelevisioiden osalta antamien alkuperätodistusten pätevyyttä koskevista epäilyistään.

- 123 Valvonta- ja tarkastusvelvollisuuden väitetyn laiminlyömisestä on aluksi huomattava, että toisin kuin turkkilaisten televisioiden tapauksessa, josta ilmenee, että vastaajalla oli keskeinen tehtävä ETY:n ja Turkin välisen assosiaatiosopimuksen soveltamisen valvonnassa (ks. erityisesti tuomion 257—259 kohta), vastaajan toimivaltuudet Intian kanssa olevan etuusjärjestelyn soveltamisen osalta olivat suhteellisen vähäiset. Velvollisuus huolehtia sovellettavien säännösten noudattamisesta kuului nimittäin pääasiallisesti jäsenvaltioiden viranomaisille ja Intian viranomaisille. Vastoin kantajan väitteitä ei asetuksessa N:o 3831/90 eikä asetuksessa N:o 693/88 ole säännöksiä, joissa olisi oikeutettu saati sitten velvoitettu vastaaja valvomaan sitä, kun Intian viranomaiset antavat alkuperätodistuksia, taikka antamaan ohjeita näille viranomaisille. Vastaajan osa rajoittui jäsenvaltioista saatujen tietojen keskittämiseen ja aloitteiden koordinointiin (mm. tarkastusmatkat edunsaajamaihien) tarkoituksena huolehtia etuusjärjestelyä koskevien säännösten noudattamisesta.

- 124 Lisäksi on todettava, että vaikka kantaja onkin oikeudenkäynnissä tuonut esiin Intiaan marraskuussa 1992 suuntautunutta tarkastusmatkaa koskevat kertomukset, vastaajan ja Intian viranomaisten välisen kirjeenvaihdon sekä vastaajan ja jäsenvaltioiden viranomaisten välisen kirjeenvaihdon, yhtiö ei ole missään vaiheessa kyennyt osoittamaan vakuuttavasti vastaajan laiminlyönteihin syyllistymistä koskevien väitteidensä paikkansapitävyyttä. Asiakirjoista käy päinvastoin ilmi, että vastaaja on toiminut nopeasti ja huolellisesti sekä toimivaltuuksiensa mukaisesti intialaista alkuperää olevien väritelevisioiden tuonteihin liittyneistä säännönvastaisuuksista kertomisen ja näiden valvonnan suhteen.

- 125 Tämän ohella on hylättävä kantajan väite, jonka mukaan vastaaja ei olisi valvonut riittävästi kiisteltyjen televisioiden alkuperää. Kuten edellä 118 kohdassa on korostettu, oli Intian viranomaisten eikä vastaajan asiana tehdä jäsenvaltioiden viranomaisten mahdollisesta pyynnöstä jälkikäteistarkastuksia etuuskohtelun puitteissa vietyjen tavaroiden alkuperästä.
- 126 Niiden väitettyjen laiminlyöntien osalta, jotka koskevat velvollisuutta kertoa kantajalle Intian viranomaisten antamien alkuperätodistusten pätevyyttä koskevista epäilyistä, on huomattava, ettei yhdessäkään yhteisön säännöksessä nimenomaisesti velvoiteta vastaajaa kertomaan tuojille näiden etuusjärjestelyn puitteissa suorittamien tullaustoimien pätevyyttä koskevista epäilyistä (ks. vastaavasti ulkoisen passituksen osalta edellä 76 kohdassa mainittu asia De Haan, tuomion 36 kohta).
- 127 On totta, että edellä 30 kohdassa mainitun turkkilaisten televisioiden tapauksessa annetussa tuomiossa (268 kohta) vahvistetaan, että tällainen komission velvollisuus voidaan joissakin erityistapauksissa johtaa komission yleisestä huolellisuusvelvollisuudesta talouden toimijoita kohtaan. On kuitenkin muistettava, että tämän tapauksen tosiseikat eivät ole verrattavissa tuon tapauksen tosiseikastoon. Kyseiseen tuomioon johtaneissa tapauksissa komissio tiesi tai ainakin vakavasti epäili, että Turkin viranomaiset olivat syyllistyneet vakaviin laiminlyönteihin assosiaatiosopimuksen soveltamisessa (mm. jättämällä tasoitusmaksusäännösten täytäntöönpanematta) ja että nämä laiminlyönnit vaikuttivat yhteisöön tarkoitettujen televisioiden koko viennin pätevyyteen. Tässä tapauksessa taas komissio ei milloinkaan saanut tietoa tällaisista Intian viranomaisten laiminlyönneistä, joita ei myöskään ole näytetty toteen (ks. edellä 120 ja 121 kohta).

- 128 Komissio ei voi yleisen huolellisuusvelvollisuutensa perusteella olla velvollinen varoittamaan yhteisön maahantuojia yleisesti muutoin kuin silloin, kun sillä on vakavia epäilyjä lukuisten etuusjärjestelyn mukaisesti toteutettujen tuontien sääntöjenmukaisuuden suhteen.
- 129 On kuitenkin ilmeistä, että sillä hetkellä kun kantaja toteutti riidanalaiset tuonnit, vastaajalla ei ollut tällaisia epäilyjä Intiasta peräisin olevien väritelevisioiden tuonnin osalta. Intian viranomaisten ja vastaajan välisestä kirjeenvaihdosta näet ilmenee, että ennen lokakuuta 1992 vastaajan epäilyt koskivat ainoastaan joitakin sellaisia Intian viranomaisten antamia alkuperätodistuksia, jotka liittyivät muun tavarantoimittajan kuin kantajan valmistamiin väritelevisioihin. Tämän seurauksena vasta lokakuussa 1992 yhteisön viranomaiset laajensivat tutkintaansa toisiin televisioiden valmistajiin, muun muassa kyseiseen viejään, koska niillä oli epäilyjä näiden yhtiöiden valmistamien väritelevisioiden vientiä varten annettujen alkuperätodistusten pätevyuden suhteen.
- 130 Tästä seuraa, ettei komissio ole laiminlyönyt velvollisuuksiaan, kun se ei ole ennen riidanalaisia tuonteja kertonut kantajalle eräiden Intian viranomaisten antamien alkuperätodistusten pätevyteen kohdistuneista epäilyistään.
- 131 Kantaja kuitenkin korostaa, että vaikka katsottaisiinkin, ettei komissio ole velvollinen ilmoittamaan alkuperätodistusten pätevyttä koskevista epäilyistään, toimijoille kertomatta jättäminen voi muodostaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityistilanteen, kuten edellä 76 kohdassa mainitussa asiassa De Haan annetusta tuomiosta ilmenee. Kantaja toteaa yhteisöjen tuomioistuimen tarkentaneen kyseisen tuomion 53 kohdassa, että ”silloin kun maksamisvelvollinen ei ole syyllistynyt mihinkään vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen huolimattomuuteen ja kun maksamisvelvolliselle ei ole ilmoitettu tut-

kimuksen kulusta, tulli- tai poliisiviranomaisten suorittaman tutkimuksen tarpeet muodostavat tältä osin asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityistilanteen. Vaikka voikin olla lainmukaista, että kansalliset viranomaiset sallivat tarkoituksella rikkomusten tai säännönvastaisuuksien tapahtumisen voidakseen tehokkaammin paljastaa verkoston, tunnistaa petokseen syyllistyneet ja hankkia tai vahvistaa todistusaineistoa, se, että maksamisvelvollisen vastattavaksi jätetään tullivelka, joka johtuu kyseisistä rikkomusten tutkimukseen liittyvistä valinnoista, on omiaan loukkaamaan asetuksen N:o 2454/93 905 artiklan 1 kohdan taustalla olevaa kohtuustarkoitusta, koska maksamisvelvollinen asetetaan tällöin erityistilanteeseen suhteessa muihin samaa toimintaa harjoittaviin toimijoihin”.

132 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

133 On riittävää todeta, että asiassa De Haan Alankomaiden viranomaiset tiesivät tai ainakin epäilivät vakavasti petosta jo ennen tullivelan syntyyn johtaneiden tullitoimenpiteiden toteuttamista. Ne olisivat siten pystyneet varoittamaan asianomaista mahdollisesti syntyvästä tullivelasta, mutta päättivät tietoisesti olla tekemättä niin voidakseen tehokkaammin paljastaa verkoston, tunnistaa petokseen syyllistyneet ja hankkia tai vahvistaa todistusaineistoa.

134 Näin ei selvästikään ole asian laita nyt vireillä olevassa tapauksessa. On näet huomattava, että kuten edellä 129 kohdassa on todettu, sillä hetkellä kun kantaja toteutti riidanalaiset tuonnit, vastaajalla ei ollut tällaisia epäilyjä viejälle annettujen alkuperätodistusten pätevyyden suhteen. Näin ollen vastaaja ja kansalliset viranomaiset eivät ole tahallaan jättäneet antamatta kantajalle tietoa ja aiheuttaneet tullivelkaa.

Päätelmä

- 135 Edellä todetun perusteella asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan rikkomista koskeva kanneperuste on vailla perusteita.

4. *Lopputulokset*

- 136 Koska kummatkin kantajan esittämät kanneperusteet ovat vailla perusteita, esillä oleva kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 137 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja vastaaja on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) **Kanne hylätään.**

- 2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Jaeger

Lenaerts

Azizi

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä heinäkuuta 2002.

H. Jung

kirjaaja

M. Jaeger

kolmannen jaoston puheenjohtaja